

A SZOKÁS HATALMA

Fábián Attila élőben elhangzott tanításának nyers szövege
Budapest, 2025. július 20.

Egész héten egy olyan üzenettel készültem a számotokra, amit szerettem volna átadni, de valahogy nem nagyon akart összeállni. Nem nagyon akart kiegyenesedni a dolog, nem igazán tudtam úgy Igéket, gondolatokat papírra vetni, amivel ideállhattam volna elétek, talán ezért is változott meg bennem az üzenet témája és hirtelen, a semmiből jött fel újra az a téma, az az üzenet, amiről a táborban az egyik nap beszéltünk a közösségi kis összejöveteleinken, úgyhogy az egyik témát hoztam el. Akik ott voltak a táborban, azok emlékezni fognak erre, ismerős lesz a számukra. Úgy gondolom, hogy sokan merítették ott abból, de ha most újra hallod, hiszem, hogy fog neked frissességet adni.

Akik pedig nem voltak ott, mert sokan nem voltak ott és az internet világában is, akik most néznek bennünket, nekik ez lehet, hogy egy kicsit újszerűbb lesz. Mindenesetre ezzel most békességem van, hogy beszéljek a szokásokról, azokról a szokásokról, amelyekkel kapcsolatban megosztott a világ és megosztott a keresztény társadalom is. Amikor feltesszük a kérdést, akár egy bibliakörön, vagy elhangzott a kérdés a bibliatáborban is, hogy mit gondoltok a szokásokról? Ezek jó dolgok, vagy rossz dolgok? Akkor csípőből azonnal jönnek a válaszok mindenkitől. A megfontoltabbak kicsit visszavesznek a lendületből és átgondolják, hogy mit mondjanak. Sokan rávágják, hogy azok nem jók és sokan azt mondják, hogy azok mindenképpen jók, mások azt mondják, hogy hát, attól függ és hát, igen.

Maga a reakciónk is, hogy hogyan reagálunk egy-egy kérdésre, hogy hogyan állunk hozzá bizonyos dolgokhoz, ez is szokás kérdése és az, ahogy reagálsz erre a pár mondatra, az elmédben, ahogy gondolkozol erről a dologokról, az azért van úgy most, mert így szoktál reagálni bizonyos dolgokra. Egy szokás – hasonlóan a hatalomhoz, a pénzhez, egy késhez a fiókban – se nem jó, se nem rossz dolog. Attól függ, hogy egy szokás jó, vagy rossz, hogy mit kezdesz vele, mire irányul, mibe visz bele, vagy mitől von el, mire szoktat rá, vagy mitől tart téged távol. A pénz, a hatalom és a kés a fiókban, hogy ismétljem magam, attól függően jó, vagy rossz, hogy mire használod. A szokás is, ha tetszik, ha nem, ha akarod, ha nem, bizony egy olyan dolog az életünkben, ami kikerülhetetlen, mert mindannyian, a világ is és a keresztények is szokásrend szerint éljük az életünket.

Nem is száz százalékban, hála Istennek, viszont a statisztikák alapján körülbelül 40-50 százalékban, ahogy éled az életedet, amit teszel rendszeresen, rutinszerűen napról napra, hétről hétre, évről évre, azokat azért teszed úgy, ahogy teszed, mert ez a te szokásod. Ez a szokásmódod, szokásrendszered. Tehát maga a szokás, mint kifejezés, nem rossz, vagy nem jó, attól függ, hogy mit kezdesz vele, lehet ez pozitív előjelű, vagy negatív előjelű. Ha valakinek tudatosan, vagy legalábbis felismerhető módon rossz szokásai vannak, akkor ez a szokás képes arra, hogy oly mértékben befolyásolja az önértékelését, az identitását, a világnézetét, hogy teljesen a hatalma alá keríti és uralkodik felette. A szokások nem örökletes dolgok, a szokások nem úgy ugranak ránk kívülről, hogy mi arról nem tehetünk. A szokások, amikben élünk, mind-mind, egytől egyig valahogy kialakulnak. A szokások idővel alakulnak ki úgy, hogy valamit újra és újra és újra teszed.

Semmilyen jó szokásod és semmilyen rossz szokásod nem úgy alakult ki, hogy valaki rád tette a kezét és az ő rossz szokása kifejlődött benned, vagy ezt láttad egyszer a tévében, sőt, azt tudom mondani és nyugodt lelkiismerettel ki merem jelteni, hogy attól, hogy valamit teszel egyszer, vagy kétszer, attól az még nem válik szokássá az életedben. Ha valamit egyszer elrontasz, vagy kétszer, vagy akár háromszor, nem feltétlenül alakul ki egy rossz szokás az életedben. Ugyanígy, ha valamit egyszer, kétszer, háromszor jól csinálsz tudatosan, mert ki akarsz alakítani egy jó dolgot magadban és egyszer, kétszer, háromszor, ha megteszed, nem feltétlenül lesz az mélyen beléd ivódott, rendszerszintű szokás az életedben.

De mit mond a fogalom definíciója a szokásról? Szeretném ezt nektek felolvasni, a Wikipédiáról írtam ki ezt tegnap, ott ezt így fogalmazza meg a szótár: „A szokások olyan rendszeresen ismételt cselekvések, vagy viselkedésminták, amelyeket gyakran automatikusan, különösebb tudatos erőfeszítés nélkül hajtunk végre. Mindennapi életünk jelentős részét a szokásaink alakítják és teszik ki.” Van itt ebben egy nagyon érdekes dolog és jó, ha ezt megszívleljük és felismerjük, hogy bár ez nem egy bibliai meghatározás, de nagyon is bibliai összefüggésekben lehet ezt vizsgálni. Azt látjuk itt, hogy, ha kialakul egy szokás, akkor azokat gyakran automatikusan, különösebb tudatos erőfeszítés nélkül hajtjuk végre. Tehát amikor automatikusan kialakul benned valami, akkor nem gondolsz arra, hogy te azt csinálod. Nem azon gondolkodsz, hogy te ezt így akarod csinálni, hanem oly mértékben beléd ivódott, oly mértékben eggyé vált veled az a viselkedésmód, gondolkodásmód, cselekvés minta, vagy egy fizikai, testi rutin, amit teszel újra és újra és újra, hogy nem kell azon gondolkodnod, hogy mit hogyan teszel.

Hányan jöttetek autóval ma ide? Sokan vagytok. Az autóban van sebességváltó? Valakinek automata sebességváltós autója van, valakinek nem. Ki az, aki manuális sebességváltós autóval jött? Gondolkoztál menet közben tudatosan mindig, amikor gyorsítottál, hogy egyes, kettes, hármas, négyes, ötös, hatos és mindig ezen kellett gondolkodnod, hogy hogyan kell váltani a sebességet? Annyira hozzászokott már sok év és sok kilométer vezetése után az elméd, a gondolkodásmódod az autóvezetéshez és a sebességváltáshoz, hogy gondolkodás nélkül sebességváltáskor bal lábbal benyomod a kuplungot, jobb kézzel sebességet váltasz, hacsak nem angol autóban ülsz, mert ott fordítva vannak a dolgok, de oly mértékben automatikus ez a számodra, hogy fel sem tűnik, hogy mit csinálsz, mert magától értetődő a számodra.

De megkérdem, hogy vajon, amikor évekkal ezelőtt tanultál vezetni, amikor először ültél autóba, mert apu, vagy anyu megengedte, akkor mire figyeltél? Automatikusan ment minden? Akkor nem. Ott, akkor neked tudatosan figyelni kellett arra, hogy nehogyan összekevered a kormánykereket a pótkerékkel. Annyira izgultál, hogy nem is előre néztél, hanem néztél azt, hogy melyik sebességbe kell váltani és, hogy melyik pedál az, amit neked be kell nyomni, de aztán idővel nem az autó uralkodott feletted, hanem eljött az idő, hogy te uralkodtál az autó felett. Megtanítottad az autót arra, hogy te vagy a főnök. Megtanítottad az autót arra, hogy arra menjen, amerre te akarsz. Egyszer-kétszer, mikor én tanultam vezetni tizenévesen, akkor az autó arra ment, amerre ő akarta és akkor állt le, amikor ő akarta, hogy leálljon, egy kereszteződésben, mert nem nyomtam be a kuplungot, mert elfelejtettem. Ilyen évek óta nem nagyon történik már velem, mint ahogy nagyon sok minden automatikusan kialakult az én életemben és a te életedben is és vannak olyan dolgok, amelyek úgy váltak a részünkké és úgy válik a hétköznapijaink rutinjává, hogy egyszerűen nem gondolkodunk rajta. Ez egy egyszerű példa, az autóvezetés.

De nem csak egy ilyen példát lehetne hozni, hanem százat, ezret, tízezret, mert minden nap a döntéseink sokasága, ha nem is tudatosan, de a szokásrendünk alapján történik. Tehát, ahogy szoktuk, úgy gondolkodunk sokszor és, ahogy szoktunk gondolkodni, azt gondoljuk, hogy így szoktuk és így szoktunk reagálni egy-egy felvetésre, egy-egy bátorításra, egy-egy kritikára. A hideg, szeles időre, a forró napsütésre, az érett paradicsomra, vagy a kissé megposhadt szőlőre, ahogy szoktunk reagálni, mikor az szembe jön velünk. Vagy amikor beleharapunk, akkor ugye, nem is tűnik fel, hogy így reagáltunk egy hónapja is, így reagáltunk egy éve is, meg így reagáltunk gyerekkorunkban is. Amikor a kertben leszakítod a málnát és bekapod és észreveszed, hogy a málnán volt egy poloska, akkor ugyanúgy kiköpöd szokásszerűen, mint ahogy kiköpted gyerekkorodban. Amikor valaki neked valami olyasmit mond, ami bántja a lelkedet, ami megsért, vagy felháborít, akkor lehet, hogy visszaszólsz, visszavágsz. Azonnal kijön belőled az az indulat, az az igazságérzet, vagy az igazságtudat, ami a te szemedben minden fölött áll, hogy te így nem beszélhetsz velem!

És miért tesszük ezt? Mert így szoktuk és hozzászoktattuk magunkat olyan dolgokhoz, amik automatikusan gurulnak, gördülnek előttünk és, ha észrevesszük, hogy ez a szokás nem jó, akkor tudunk rajta változtatni. Ha nem vesszük észre, akkor nehezen tudunk rajta változtatni. Van úgy, hogy

a szokás, ami bennünk van, tudjuk, hogy nem jó, tudjuk, hogy nem így kellene tenni, tudjuk, hogy meg kellene fegyelmeznünk magunkat. Tudjuk, hogy le kellene szoknunk bizonyos szokásokról, tudjuk, hogy valamilyen dolgokra rá kellene szokni, csak valamikor elhittük az évek, évtizedek alatt, hogy nem sikerült megváltoztatni a dolgot, hogy annak a dolognak hatalma van felettünk. Az a dolog oly mértékben uralkodik felettünk, hogy ha én még nem változtam meg 30-40 év alatt, ezután már nincs esélyem rá. Én már itt vagyok nyugdíjas 60-70-80 éves, én eddig így éltem le az életemet, a maradékra már minek megváltozni, mondják viccesen idős testvérek. Erre a fennmaradó 60-70 évre már minek megváltozni?

De a fejlődés csak egyetlen módon érhető el a személyes életünkben. Változással. Ha nincs változás, akkor nincs fejlődés. Akkor megrekedés van, akkor egyhelyben állás van és egyhelyben toporgás van. Az az igazság, hogy ez működik, illetve realitás mind a hívőknek, mind a nem hívőknek. Mindenre igaz ez és bizony van egy-két dolog, amivel kapcsolatban az embernek bizonyos dolgokat tudomásul kell vennie. Nem mindig könnyű a rossz szokásokat elhagyni, de van erre bibliai mód, bibliai módszer. Bár a módszer kifejezést nagyon nem szeretem, amikor keresztény közegben használjuk, mert azt gondoljuk, hogy ha ezt és ezt teszem, akkor annak mindenképpen ez és ez lesz a következménye. Valamikor ez nagy igazság és bizonyos dolgokat tennünk kell.

Tehát a szokások velünk élnek, nálunk laknak, azok mindig olyan dolgok, amelyekről igazából úgy gondolkoztunk sokszor, hogy nem gondolkoztunk róla. Talán ennél okosabban, bölcsebben nem tudom megfogalmazni. A megfogalmazásban a Wikipédia szerint van még itt egy gondolat, aminek szeretnék nyomatékokat adni, hogy különösebb tudatos erőfeszítés nélkül hajtjuk végre. Különösebb tudatos erőfeszítés nélkül hajtjuk végre. Illetve olvasható az oldalon még az is, hogy: „Mindennapi életünk jelentős részét szokásaink alakítják és teszik ki.”

Ha rákérdeznék arra, hogy vajon Jézusnak voltak-e szokásai, akkor mit mondanál? Vajon vannak-e szokások a Bibliában leírva? Vannak-e szokásrendek? Vannak-e vallásos, kulturális, tradicionális szokások? Minden családban, minden nemzetben, a zsidóságban is és a Bibliában is olvasunk sok-sok olyan igeverset, amelyek vagy erre, vagy arra, vagy akár az egésznek a keverékére igazak. Vannak ezenkívül személyes szokások is.

Ahogy a táborban felolvastam egy pár Igét, szeretném most is felolvasni ezeket, amelyekben meg fogod látni azt, hogy az a szó, hogy „szokás”, hány és hány helyen, és milyen módon szerepel az Újszövetségben. Az első Ige a Lukács 2,42, ami egy vallásos szokást ír le Jézus idejéből:

Lukács 2,42.

42. És mikor tizenkét esztendő lett, fölmentek Jeruzsálembe az ünnep szokása szerint;

Szokás szerint. Mikor szokásokról beszélünk, akkor könnyen asszociálunk és következtetünk arra, hogy mi teljes evangéliumi karizmatikus emberek vagyunk. Mi a vallást és a vallásos szokásokat szitokszóként kezeljük és azt mondjuk, hogy ezek nem lehetnek jók semmiféleképpen. Egyetérték azzal, hogy a vallásos, berögzött, hagyományból fakadó szokások, amelyek nem szívből erednek, hanem csak a megszokásból, azok ténylegesen az embert bezárják egy ketrecbe, kalitkába úgy, hogy meg tud tévesztetni, mert úgy gondolkod, ha te ezt és ezt a dolgot megteszed, akkor részedről ki van pipálva Isten felé a követelmény és így rendben vagy.

A zsidóknak volt egy szokása, amit a törvény elő is írt nekik, hogy el kellett menni Jeruzsálembe a templomba és áldozatot kellett bemutatni a főbb ünnepeken, de évente legalább háromszor a felnőtt férfiaknak. Ennek egy Jézus idejében megtörtént valóságos, gyakorlati példája ez, amit fentebb olvastunk. Amikor Jézus tizenkét éves volt, vallásos, zsidó családként az apja, az anyja vitte a tizenkét éves kisfiút szokás szerint Jeruzsálembe a templomba. Van-e még vajon az Újszövetségben ilyen szokás? Volt és van.

János 19,40.

40. Vették azért a Jézus testét, és begöngyölgeték azt lepedőkbe illatos szerekkel együtt, amint a zsidóknál szokás temetni.

Ez milyen szokás lehetett? Egy vallásos szokás, vagy kulturális szokás? Úgy gondolom, hogy a kettő keveréke talán a legjobb megfogalmazás. Vallásos szokás? Nem lehetett volna ettől eltérni? Ma Magyarországon is kétfajta szokás van a temetésre: a koporsós temetés, vagy az urnás temetés. Ezenkívül vannak még másfajta is, de ez az a szokás, ami kialakult a társadalomban, a kultúrában és minden egyes népnek az évezredek folyamán voltak szokásaik, amik kialakultak. Ez nem feltétlenül rossz, vagy jó dolog. Nem feltétlenül kell alávetned magadat ennek és nem feltétlenül kell erről úgy gondolkodni, hogy ezek elvetendő és mindenképpen kihagyandó dolgok, csak mert szokások.

Továbbá vannak egyéni, személyes szokások, amelyek egyénekre, személyekre vonatkoznak. Egy ilyet említ a Lukács 22,39, ahol Jézusról olvasunk. Bizonyára ezt már sokszor hallottad, mert beszéltünk erről többször.

Lukács 22,39.

39. És kimenvén, ment az Ő szokása szerint az Olajfák hegyére; követték pedig Őt az Ő tanítványai is.

Ez Jézusnak egy személyes szokása volt. Nem volt egy törvényi előírás erre, nem volt egy vallásos követelmény, amit Neki be kellett tartani és emiatt tette volna, hanem ez egy személyes szokása volt. Ha Jézusnak volt személyes szokása, akkor ne gondoljuk azt, hogy ez csak egy bigott, vallásos, vagy babonás szokás és rossz dolog lehet. Lehet jó dolog is ez. Bár Jézusról nem gondolnám, hogy csak azért szokott az Olajfák hegyére menni, hogy eltöltse valahogy az időt. Nem véletlenül van a Bibliában ez így leírva. Úgy is megfogalmazhatta volna Lukács a Szent Szellem ihletésére, hogy Jézus kiment az Olajfák hegyére, de beleírta azt is, hogy Ő szokás szerint ment.

Olvassuk még a Lukács evangéliumának negyedik fejezetében azt az Igét, amikor Jézus a programbeszédét elmondja Ézsaiás próféta könyvéből idézve. Abban a szövegkörnyezetben is ott van, hogy Jézus szokása szerint ment a zsinagógába. Újra és újra ment, hétről hétre szokás szerint. A szokás, ha Jézus életében lehetett jó dolog, márpedig nem feltételezzük azt, hogy Jézus életében ez a szokás egy bigott, vallásos, kulturális hagyomány volt csupán, akkor nekünk is lehetnek szokásaink.

A Lukács 4,16-ot felolvasom azért pontosan:

Lukács 4,16.

16. És ment Názáretbe, ahol felneveltetett: és bement szokása szerint szombatnapon a zsinagógába, és felállt olvasni.

Továbbá van egy Ige a János 18,39-ben, amiben Pilátus mondja a következőket:

János 18,39.

39. Szokás pedig az nálatok, hogy elbocsássak néktek egyet a húsvétünnepen: akarjátok-e azért, hogy elbocsássam néktek a zsidók királyát?

Vagy kit akartok, inkább? Barabást! Ez is egy szokás volt. Milyen szokás lehetett? Miből fakad ez a szokás, hogy elengednek valakit? Ez egy kulturális dolog. Aztán itt van Pál írása az Apostolok cselekedeteiben a 17,2-ben:

Apostolok cselekedetei 17,2.

2. Pál pedig, amint szokása volt, beméne hozzájuk, és három szombaton át vetekedék velük az Írásokból.

Ez egy személyes szokása volt Pálnak, amiről tudjuk azt, az előbb olvastuk, hogy szinte automatikussá válik az ember életében. A szokásokról tudjuk azt is, hogy ha valamihez hozzászokott a lelkünk, vagy hozzászokott a testünk és azt megvonják tőlünk, vagy mi magunk vonjuk meg magunktól, akkor a lelkünk és a testünk elkezd kiabálni és megjelennek az úgynevezett elvonási tünetek. A test reagál az alkoholtól való elvonásra egy alkoholista testében, a test reagál a nikotintól való megvonásra, amikor a dohányos megpróbálja letenni a cigarettát. Az ember lelke kedvesség után kiált akkor, amikor nem kapja azt meg, amit eddig megkapott. Az ember lelke sír az után, hogy elismerjék, hogy megbecsüljék. Ilyenkor az embernek meg kell tanulnia, hogy mit kezdjen ezzel a helyzettel.

Még egy igeverset elolvasunk, ami nem túl pozitív dolgokat mond a szokásokkal kapcsolatban. Ez a Zsidókhoz írt levél tizedik fejezetének a huszonötös verse. Itt a gyülekezetbe járásról van szó, illetve a Krisztus Testéhez való tartozásról:

Zsidó 10,25.

25. El ne maradjunk az egybegyülekezésekről, amiképpen szokásuk némelyeknek, hanem bátorítsuk egymást annál is inkább, mivel látjátok, hogy ama nap közeleg.

Nem is tudom pontosan értelmezni ezt őszintén megvallva, hogy lehet szokás szerint mindig elhagyni egy gyülekezetet. Főleg abban az időben, amikor nem volt annyiféle gyülekezet, mint ma. Manapság az emberek szokás szerint – könnyen el tudom képzelni, – nem értenek egyet valamelyik tanítással, vagy megbántotta őket valaki a gyülekezetben, valami kár érte őket és elmennek máshova. Ott is megtörténik ugyanez a dolog és mennek máshova és szokásukká válik, hogy addig mennek, amíg azt nem gondolják, hogy végre megtaláltam a tökéletes gyülekezetet. Aztán szembesülnek vele, hogy tökéletes gyülekezet nincs és szokásukká válik, hogy vándorolnak, mindig mennek ide-oda, mint a pillangó, vagy méhecske egyik virágról a másikra. De itt van, kétezer évvel ezelőtt íródott, hogy vannak emberek, akiknek ez szokásuk. Neked nem ez a szokásod, aki itt vagy ma.

Nem tudom, van-e valaki itt, aki ma van először közöttünk. Van ilyen? Egy hölgy ott középen, Isten hozott! Akik itt vagyunk, nekünk szokásunk rendszeresen, legalább hetente egyszer ide eljönni. Ez a kialakult szokás, hogy te itt vagy minden vasárnap, ez lehet egy jó szokás a szívedből és lehet egy vallásos berögzött szokás is. Lehet azért is, mert tudod, hogy mit csinálsz azzal, hogy jössz vasárnap. Hiszem, hogy nincs ilyen közöttetek, de vannak emberek, akik úgy járnak gyülekezetbe, hogy van bennük egy félelem, mert félnek attól, hogy mi fog történni akkor, ha nem megyek. Akkor Isten majd nem fog szeretni, akkor majd nem fogok megfelelni az elvárásnak, a tradicionális, a vallásos, a pásztori, a gyülekezeti, vagy az isteni elvárásnak és egy félelem motiválja őket. A szokás és az, hogy vannak szokásaink, nem rossz dolog. Jó dolog az, ha értjük a mikéntjét és értjük azt, hogy hogyan alakulnak ezek ki.

Hogyan alakulnak ki a szokások? Ismételjük át újra, mert fontos ezt látni. A jó szokásokhoz rendszeres, tudatos, akaratlagos erőfeszítés kell. Nem ugrik rá az emberre az, hogy szokása szerint erőfeszítés nélkül adakozó lesz, vagy hűséges lesz, vagy éppen kitartó lesz, vagy állhatatos lesz. Ezt az ember úgy tudja kifejleszteni magában, hogy újra és újra megteszi. Oly mértékben el tud az emberen uralkodni a keserűség és a szomorúság akkor, amikor elbukik, hogy azt gondolja egy idő után, mikor újra és újra elbukik valamiben, hogy nem tud egy szenvedélyt letenni. Például nem tudja megfékezni a száját és állandóan eszik, vagy folyton nassol valamit, vagy a dohányzás, vagy a kábítószer rabja. Lehetne bármit felhozni, mindenki valahogy nézzen magába és keresse meg a saját rossz szokását, ha van ilyen egyáltalán.

De nem tudom, hogy miért prédikálok nektek erről? Itt mindenki a tökéletességhez nagyon közel áll. Amikor elbukunk újra és újra, akkor szokásunkká válik az a mentalitás, hogy én egy vesztes vagyok, mert megint elbuktam. Kialakul bennünk, nem feltétlenül megfogalmazva, kicsit tudatalatti módon, hogy „nekem ez úgysem megy. Nekem eddig sem ment. Nekem az elmúlt öt-tíz-húsz-harminc-negyven évem is így telt el és nem tudtam rajta változtatni. Nem tudtam ezt a dolgot megváltoztatni, ezért ez uralkodik felettem. Ez a dolog már oly mértékben belém ivódott, hogy ezen már nincs lehetőség változtatni. Vagy elveszi ezt Isten tőlem egy csoda folytán, vagy ez már így marad, amíg élek.”

Kialakul bennünk egy vesztes mentalitás, hogy „én erre nem vagyok képes, mert eddig sem tudtam megcsinálni”. Vannak, akik így élik az életüket. Lehet, hogy vagyunk sokan, akik az életünk bizonyos területein nehézségekkel állunk szemben és azt mondjuk, hogy „nem tudtam letenni a cigarettát, nem tudtam letenni a poharat, nem tudtam letenni a szurkálódó megjegyzéseket, nem tudtam letenni az állandó félelmeket és aggodalmakat, állandóan stresszelek fölöslegesen, hosszú évek óta, pedig már annyi tanítást hallgattam és annyi gondolkozásmódról szóló könyvet olvastam ezzel kapcsolatban és egyszerűen nem megy!” És kialakult bennünk az, hogy nekem ez tényleg nem megy, miközben van orvosság erre. Ahogy ki tud alakulni egy vesztes mentalitás az ember életében, úgy ki tud alakulni egy győztes mentalitás is, amikor újra és újra győzelmeket élsz át.

Vajon Istennek mi a terve, mi a szándéka, mi az akarata, hogy te egy vesztes mentalitású ember legyél, vagy egy győztes mentalitású? Vajon Jézus, hogyan élte az életét? Belesüppedt a depresszióba,

amikor elutasították Őt újra és újra? Azt mondta, hogy ezekért biztos nem megyek a keresztre? Csak azért követnek engem, mert jól megtömtem a hasukat, ettek a kenyérből meg a halból, csak ezért jönnek utánam. Elmondom nekik, hogyan lehettek az én tanítványaim, haljatok meg magatok számára, éljetek Istennek és akkor követhettek! Erre a többség elmegy és nem követ. A gyülekezetemnek, a közösségemnek a kilencvenöt százalékát egyik pillanatról a másikra elveszítem. Tanítványok, Péter, János, ti is el akartok menni? Na, akkor aztán tényleg mindennek vége!

Nem így élte Jézus az életét! És ez a kérdés a tanítványok felé, hogy ti is el akartok menni, komoly volt és őszinte, én úgy hiszem. Az sem zavarta volna Jézust, hogy egy győztes mentalitása legyen és, hogy az az elhatározás, az a döntés, ami volt benne, hogy megy a keresztre, hogy Ő azt akkor is végigcsinálta volna, ha mindenki elhagyja. Egyébként el is jutott oda a keresztnél, hogy mindenki elhagyta. Egy páran voltak csak ott a kereszt lábánál. Semmi nem tántorította Őt el, mert volt egy olyan mentalitása, egy olyan gondolkozásmódja szokás szerint, benne volt a mentalitásában az a szokás, hogy tudta, hogy Ő egy győztes ember.

Ez úgy alakul ki az ember életében, hogy fokozatosan teszünk dolgokat újra és újra, addig tesszük ezt, amíg az automatikussá nem válik az életünkben. Ugye vannak ezek az úgynevezett automatizmusok a sportban, a tudományokban, a különböző készségeket igénylő cselekményekben, amikor az ember tesz dolgokat, de oly mértékben automatikussá válik ez a számára, hogy nem kell már figyelnie arra, hogy mit csinál. A Biblia ír a jó szokásokról a Galata 5,16-ban és főleg az angol fordítás adja ezt jól vissza. A mi Károli fordításunk úgy hangzik:

Galata 5,16.

16. Mondom pedig, szellem szerint járjatok, így a testnek kívánságát nem fogjátok véghez vinni.

A Bővített angol fordítás mondja úgy, hogy szokás szerint járjatok a Szellemben, hogy ez legyen a szokásokot, hogy a Szent Szellem által éltek és szellem szerint jártok és így a testnek a kívánságát nem fogjátok véghez vinni. Erről az egy Igéről napokat, heteket lehetne prédikálni. Nagyon sok minden van benne.

Egy pár dolgot azért engedjete meg itt nekem, hogy kifejtsek és kibontsak. Amikor azt mondja a Biblia és arra szólítja fel Pál a galatai gyülekezetet, de gyakorlatilag ez Krisztus egész Testének szól, hogy erre törekedjünk, hogy az legyen a szokásunk, hogy a Szent Szellem által éljük az életünket, akkor vajon ez egy elérhetetlen vágyálom, ami semmilyen módon sem kivitelezhető a keresztyén ember életében, vagy pedig egy olyan dolog, amit az ember megtanulhat? Ez megtanulható. Tehát nem kér tőlünk Isten sohasem olyan dolgot, hogy ne tudnánk megtenni.

Nagyon sokszor mi, hívők kínlódunk, mert ott van a testünk, ott van a lustaságunk, ott van a kényelemszeretetünk, ott van az arroganciánk, ott van a büszkeségünk és egy csomó olyan dolog, ami a meg nem újított gondolkozásmódunkból adódóan a lelkünk része és szokás szerint az uralkodik felettünk, a szellemünk felett. Pedig fordítva kellene, hogy legyen, hogy a szellem uralkodjon a test felett. Néha látunk keresztyéneket, de a leggyakrabban a tükörben látjuk ezeket a keresztyéneket, akik újra és újra test szerint elbuknak dolgokban és testiek. Időnként testiek vagyunk. Próbáljuk a jó szívünkben fakadóan a testiségünket legyűrni és próbálunk meghalni önmagunknak, próbálunk önfegyelmet tanúsítani és egy csomó minden olyan dolgot tenni, amivel megengedjük Istennek, hogy Ő uralkodjon felettünk, de valahogy nem megy.

Eltelik egy hét, egy év, tíz év, húsz év és még mindig ugyanabban a cipőben járunk. Változtunk dolgokban, de ott van bennünk egy belső frusztráció, hogy nekem ezt nem sikerült megváltoztatnom, még mindig aggódom, még mindig kétségbeesek, még mindig ott van bennem ez a zsigeri gyűlölet, vagy félelem valami helyzet, vagy valaki felé és mindig ez a reakcióm és úgy szeretnék ettől szabadulni. Próbáljuk a lovat úgy megülni, hogy igazából hátrafelé nézünk a lovon és nem előre. Az Ige itt világosan mondja, nem feltétlenül a mi fordításunk a legjobb ebben, hogy ha szokás szerint a szellemben jársz, annak egyenes következménye az lesz, hogy a test cselekedeteit nem fogod véghez vinni. Tehát nem az az út, hogy a test cselekedeteit nem viszed véghez és magadat feszítéd állandóan és akkor majd szellemben fogsz járni, hanem fordítva. Így az ember tud erőlködés nélkül

változni. Hogy azt teszem, amit Isten mond és így nem fogom azt tenni, amit én akarok. Ha mindig azt tesszük, amit én akarok, az én, az ego, a saját magam lelke, akkor nem a szellem szerint járok.

Hogyan lehet Szellem szerint járni? Amikor tudod azt, hogy mit kellene tenned, de nem teszed, mert a tested húz valamilyen irányba. Amikor tudod azt, hogy valakit föl kellene hívnod telefonon és kellene vele beszélned egy pár mondatot, de nem teszed, mert kimagyarázod magad. Amikor tudod, hogy valakihez oda kellene menni és kellene vele beszélni, rendezni a kapcsolatot és tudod, hogy azt kellene tenni, de nem teszed, mert kényelmetlen, mert kellemetlen. Vajon mit fog szólni? Vajon úgy fog viselkedni, mint a viccben a malacka, amikor megy a róka hozzá, hogy adjál nekem létrát kölcsön? Amikor tudod azt, hogy gyülekezetbe kellene menni, de nem teszed, mert inkább alszol, mert az ágy visszahúzott. Amikor tudod, hogy valakinek adnod kellene valamit, de mindig keresel valami kifogást.

Egyébként a Szellem követése, hogy amikor ezek a de, meg ez a ha, meg a kifogás nincs jelen. A Szent Szellemet követni nem egy olyan földtől elrugaszkodott, spirituális élmény, vagy dolog, ami mindenféleképpen a hétköznapi életben ilyen ködös szellemi magaslatokban van csak, hanem egyszerű hétköznapi dolgok. Amikor tudod, hogy mit kellene tenni és azt teszed, akkor a szellemet követed és szellemben jársz. Nem lehet egyszerre két dolgot csinálni. Vagy az egyiket csinálod, vagy a másikat. Vagy így gondolkozol, vagy úgy gondolkozol. Néha van az emberben keveredés, meg van a hitben meg a gondolkozásmódban is keveredés, de ha kialakul egy szokás, kialakul egy rossz szokás az életedben, akkor tudd meg, hogy van orvosság arra, hogy ezt hogyan győzd le.

Lehet, ha eddig nem ment öt, tíz, húsz, harminc éven keresztül, hogy egy rossz szokásodtól megszabadulj, akkor most értsd meg az alapelvet! Értsd meg azt, hogy hogyan alakult ki az a rossz szokásod. Mert ugyanezzel az alapelvvel tudsz jó szokást is kialakítani. Pontosan ugyanúgy. Azaz, hogyan alakult ki a rossz szokásod, a rossz berögzöttség, amit csinálsz újra és újra? Úgy, hogy folyamatosan tettél dolgokat addig, amíg ez rendszeressé vált, míg ez automatikussá és rutinná nem vált az életedben.

Hogyan tudsz kialakítani jó szokást? Ugyanígy, kezd el tenni a jót! Hidd el nekem, vagy ha nekem nem is hiszed el, hidd el Isten Igéjének, hogy a jó az uralkodik a rossz felett. Van erre felhívás a Római levél 12. fejezetének 21-es versében, hogy a gonoszt jóval győzd le. A rossz dolgot egy jó dologgal tudod legyőzni. Tehát, ha van valamilyen rossz dolog az életedben, a munkádban esetleg nem vagy elég precíz és hanyag vagy és állandóan ezzel van problémád és a főnököd, vagy a magad minőségi elvárásainak nem tudsz megfelelni, hogyan tudod kiigazítani, hogyan tudod helyreállítani magadat ezzel kapcsolatban?

Úgy, ha elkezdesz azzal a rossz dologgal ellentétesen tenni valami jót. De nem elég egyszer és nem elég kétszer és sajnos nem elég háromszor sem. Nem módszereket tanítunk itt, hanem bibliai iránymutatásokat és alapelveket. Van, hogy sokáig kell ezt csinálni, van, hogy heteket és bizony tőled függ, hogy akár hónapokat is azzal kell tölteni, hogy magadat ráveszed arra, hogy tedd azt, ami helyes és ami jó. Azt mondja a tudomány és azok, akik ezzel foglalkoznak mélyen, hogy egy szokás kialakulásához három-négy hétre van szükség. Huszonegy-harminc nap. Persze úgy gondolom, hogy ez sok mindentől is függ, de három-négy hét alatt ki lehet alakítani egy szokást, de ez a három-négy hét sokszor nem egy ilyen könnyű séta. Mert mondom neked, bizony, bizony mondom neked, ha január elsején teszel egy fogadalmat, vagy az év bármely napján, akkor lehet, hogy nem kell megvárnod az éjfél és az a fogadalom meg lesz kísértve és nyomás alá lesz helyezve. Lehet, hogy eltelik egy nap, két nap, öt nap, egy hét, de el fog jönni az idő, amikor az a lendület, ami benned van, az az érzelmi többlet, az elhatározás és az a döntés, ami alapján meghoztad ezt az úgynevezett fogadalmadat, vagy amit te el akarsz érni, kialakult benned valami, hogy te mit akarsz csinálni, eljön az idő, amikor az érzelmeid kiabálni fognak. A tested kiabálni fog és azt fogja mondani, hogy sokkal jobb volt az úgy, ahogy azt te még december elején csináltad, meg karácsonykor.

Fogyókúrázom. Mikortól? Holnaptól. Holnap mit mondok, hogy mikortól kezdek fogyókúrázni? Holnaptól. Egyébként a fogyókúra szó nekem nem tetszik, mert nem nagyon hiszek benne. Viszont

az életmódváltásban hiszek. Bizony, amikor az ember életmódot vált, azzal egy olyan döntést hoz, amely sziklaszilárd, de a sziklaszilárd döntést is érik szelek és viharok és megpróbáltatások.

Nagyon sok keresztény nem az alapján éli az életét, hogy milyen döntéseket hozott, hanem az alapján, ahogy érzi éppen aktuálisan magát. Rosszul érzi magát a tested, mert éhes, rosszul érzi magát a lelked, mert önsajnálatban van. Jaj, mennyire tudjuk magunkat sajnálni! Engem hogy megbántottak, engem nem ismernek el, engem már rég fel kellett volna emeljenek, már rég előrébb kellene, hogy járjak, de a másik a hibás, szegény én!

Nem tudja senki ugye, hogy miről beszélek? Magamnak prédikálok bizonyára csak. Tehát kialakul bennünk egy szokás, ha újra és újra tesszük azt, amit tenni akarunk, de ez a tenni akarás olyan betonbiztos kell legyen, hogy semmi ne tudja kimozdítani a helyéről. Ne gondoljuk azt, hogy ez könnyű! Elhangzott a kérdés a táborban, hogy mit gondoltok, melyiket könnyebb kialakítani, a jó szokásokat, vagy a rossz szokásokat? Mindenféle válasz elhangzott, de a többség azt mondta és én is így hiszem ezt, hogy a rossz szokásokat könnyebb kialakítani. Mert igazából ahhoz nem kell túl sok mindent csinálni, csak el kell engedni a testünket szabadjára. A jó szokásokhoz pedig kell valami a mi részünkről és ami a legfontosabb dolog, az a fegyelmezetség.

Az a kérdés is elhangzott, hogy mi a legfontosabb szokás, ki mit gondol? Ez a kérdés elhangzik feléd is, bár a mai alkalmunk nem interaktív, nem tudod mondani azt, hogy mi van benned, de csak úgy gondolkozz magadban egy pár másodperc erejéig, hogy szerinted melyek a legfontosabb szokások, amelyeknek ki kell alakulni?

Elhangzott a táborban a szeretet szokása, a megbocsátás szokása, a türelem szokása, a Szellem gyümölcsei stb. Igen ám, csak ott van valami mindezek alatt, ami tartja az egészet, vagy más képpel élve mindezek fölött, mint egy ernyő, takarja ezeket, ami az egészet meg tudja tartani, ez a fegyelmezetség. Mert ha nem vagy fegyelmezett, akkor nem fogsz szeretetben járni, ha nem vagy fegyelmezett, akkor nem lesz a békességed állandó, ha nem vagy fegyelmezett, akkor bizony a kívánság, amikor megjelenik, hogy ígyál még egy pohárral, vagy megjelenik a kívánság, hogy bokán rúgd azt a másikat, vagy hogy mindenképpen elmondd a véleményedet. Ez a kívánság annyira ott van az emberekben, hogy mindenképpen el kell mondanom, mi van bennem. A Példabeszédekben végig a bolondokról és a bölcsokről van szó, többek között. Mitől bolond a bolond és mitől bölcs a bölcs? Többek között attól, hogy vannak szokásaik. A bolond embernek is van szokásrendje és a bölcs embernek is van szokásrendje. A bölcs ember keresi, kutatja az igazságot, a bölcs ember éhes, szomjas az igazságra. A bolond ember pedig, ahogy a Példabeszédek 18,2 mondja, egyik kedvenc Igém ez, mindig ott log a fejem fölött. Olvassuk el együtt:

Példabeszédek 18,2.

2. Nem gyönyörködik a bolond az értelemben, hanem abban, hogy az ő szíve nyilvánvalóvá legyen.

Mindenképpen el akarja mondani azt, ami benne van, szokás szerint újra és újra. Ha végigolvasod kicsit ennek a fényében a Példabeszédeket újra és újra, szokás szerint, kialakul benned egy olyan szokás, hogy minden nap olvasol egy fejezetet a Példabeszédekből. Ugye szoktuk így olvasni, hogy ahányadika van, azt olvassuk, ez lehet egy vallásos, bigott, semmit nem érő szokás az ember életében, ugyanakkor lehet egy olyan szokás, aminek nagyon nagy haszna van, amikor úgy olvassuk, hogy igyekszünk értelmezni, befogadni, magunkévá tenni és a Biblia több más Igéjével összevetni. Tehát a szokások automatizált viselkedések és bizony jelentősen meghatározzák a személyiségünket.

Az az ember vagyok én és te is az az ember vagy, amilyen szokások szerint éljük az életünket. Olyan emberek vagyunk, ahogy viselkedünk. Természetesen a Krisztusban való identitásunk Őbenne, az krisztusi, az tökéletes, az szeplő nélküli, az feddhetetlen, az gyógyult, az kiegyensúlyozott, az békességgel teljes, az örömmel teljes. Ezek vagyunk mi Krisztusban, a szellemünk. Nagyon jó, ha tudjuk azt, hogy mi ilyen szellemi lények vagyunk. A meg nem újtott elménk, a gondolkozásmódunk és a lelkünk viselkedése és lenyomata, ami a szívünk része, képes arra, hogy az egész életünket irányítsa akár rossz irányba annak ellenére, hogy a szellemünkben ott van a romolhatatlan

mag. A szellemedben nincsen sértődöttség, nincsen kilátástalanság, nincsen hitetlenség, a szellemedben nincsen olyan dolog, ami bármilyen módon az engedetlenség felé mutatna.

A lelkünk részéről meg ott van az, hogy mi meg akarjuk tenni, mi engedelmesek akarunk lenni, jól akarjuk csinálni, de nem most, majd holnap és így halogatunk. Azt gondoljuk, hogy ez a halogatás nem engedetlenség. Mert én meg akarom tenni, én le akarok szokni, én meg akarok változni, én helyre akarom hozni, én ki akarok békülni, én meg akarom tenni azt, amit az Ige mond, de majd egy kicsit később, most egy kicsit hadd élvezzem már az életet!

De ez a test élvezete, ami miatt halogatunk holnapra, holnaputánra és eltelt egy hét, egy hónap, és így el tudnak telni évek. Ne tedd föl a kezed: vannak-e az életedben olyan dolgok, amiket halogatsz már évek óta, hogy meg kellene tenned? Nem tetted föl a kezed, csak bólogtattál. Ezzel ugyanúgy elárultad magadat előttem, de becsukom a szemem és akkor nem nézek rátok. Mindannyiunk életében lehetséges, hogy vannak ilyenek, könnyen lehet. Ha úgy gondolkozunk magunkról, hogy nekünk csak jó szokásaink vannak, semmi rossz nincs bennünk, akkor nincs más hátra, meg kell térni.

Tehát a szokások tükröt tartanak elénk. Egy tükör, ami megmutatja nekünk, hogy milyenek vagyunk. A Biblia megmutatja nekünk, mint tükör azt, hogy Krisztusban milyenek vagyunk. A szokásaink megmutatják azt, hogy mi a fontossági sorrendünk és a szokásaink megmutatják az alapvető értékeinket. Az alapvető értékrendünk megfigyelhető, megvizsgálható, leképezhető a szokásainkban. Ahogy szoktunk az emberekkel bánni, ahogy szoktunk az emberekkel viselkedni, ahogy szoktunk az emberekkel szeretetben, haragban, vagy akármiben élni, viselkedni, olyanok vagyunk. Ez fejleszthető, változtatható. Ha van az emberben felismerés arra, hogy valamit nem jól csinál, akkor az útja és módja annak, hogy megváltozzunk, hogy kell hozni egy döntést, amihez ragaszkodni kell, hogy újra és újra kell tenni valami jót. Mert az nem fog működni, hogy egy rossz szokásodra csettintesz és azt mondod, hogy holnaptól ezt nem csinálom. Kell valamit csinálnod helyette.

Kicsit olyan ez, mint a gondolkodásmód. Nem lehet a rossz gondolatokat egy csettintésre, vagy egy döntés alapján az embernek az elméjéből eltávolítani úgy, hogy az ne legyen ott. Tanít a Biblia erről. Ezeket a gondolatokat foglyul kell ejteni. Te vagy az, akinek hatalma van arra, hogy foglyul ejtsd a gondolataidat azért, hogy azok engedelmeskedjenek, hogy alávessék magukat a Krisztusnak, mert ezek a gondolatok hatalmas erődítményként eléd állnak és nem engednek téged egy bizonyos határon túl. Ha nem mered a gondolataidat kiárasztani, hogy neked lehet több, lehet teljesebb – most mindenki gondolja saját maga azt, hogy mi az, amit szeretne, amire vágyik –, ha nem mered elgondolni sem, akkor az egy korlát az életedben.

A szokásaink befolyásolják az önbecsülésünket. Akiknek vannak nem kényelmes, vagy nem kellemes szokásaik, azok az emberek bizony mindig kárhoztatják magukat, hogy én nem vagyok elég jó. Az önbecsülésedre, az önértékelésedre hatással van az, hogy hogyan szoktál viselkedni. A szokások segítik, vagy akadályozzák a fejlődésünket és nagyon nagy mértékben befolyásolják az életminőségünket.

Milyen szokások vannak? Mindannyiunknak vannak szokásai. Biztosan mindenkinek szokása az, hogy rendszeresen tisztálkodik. Ez egy jó szokás. Ez nem rossz dolog. Az, hogy rendszeresen fogat mosol, ez egy szokás. Az, hogy igényes vagy a környezetedre, ez egy szokás. Ne értsétek félre, egy rossz példát hadd hozzak. Vannak családok, ahol az asszony hozzá van szokva ahhoz, hogy a férje rendszeresen megveri. Ez egy nagyon-nagyon rossz szokás, hogy hozzászokott már ahhoz, hogy ez az élethez hozzátartozik, ez vele együtt jár. Ez borzasztó. Egy csomó dolog az életünkben úgy tud kialakulni, hogy mi hozzuk meg a felelősségteljes döntést, hogy ezt így akarom csinálni és teszem újra és újra.

A szokás, ami kialakul bennünk, az a mi döntésünk következménye. Most persze, ha ver a férj vagy ver az asszony, ez nem a mi döntésünk, értsétek jól. De az a szokás, amit te teszel, amit te csinálsz, az a te kezdedben van, te döntheted el. A szokásaidat te alakítod ki, nem más alakítja ki az életedben, de ha kialakult egy szokás, akkor az a szokás már alakítani fog téged. Tehát ilyen kontra-produktív lesz. Amikor elkezdesz valamit csinálni, akár jót, akár rosszat, az a szokásoddá válik és amikor kialakult az a dolog, akkor az visszafelé megmutatja a te jellemedet, az visszafelé elárulja azt,

hogy te ki vagy, hogy milyen ember vagy valójában. Jézus is ilyen volt, így élte az életét. A szokás fölött az ismétlődő viselkedésmintát értjük és nem feltétlenül jó dolog minden szokás, amire azt mondjuk, hogy ezt azért csináljuk így, mert ezt így szoktuk.

Időnként néhány keresztény testvéremet és engem is bizonyos berögzött vallásos rituáléknak az ismételtetése, üres cselekedeteivel ki lehetne kergetni a világból. Ha rákérdezzük, hogy miért csináljuk ezt így? Mert így szoktuk. Ha a húslevest azért főzöd úgy, mert a nagymama is így csinálta és ez egy jól bevált recept, akkor az rendben van, de tudod, az „így szoktuk” hagyomány egy olyan zárt keretrendszerbe szűkít be bennünket, amely nem teszi lehetővé azt, hogy a Szent Szellem szabadon áradjon közöttünk, mert a Szent Szellem nem mindig úgy működik, ahogy azt Ő szokta, hanem az Ő akarata szerint.

Van neki szokásrendje és szokott így és szokott úgy, de mindig úgy fűj, ahogy Ő akar. Nem úgy, mint a klíma. Azt egyszer bekapcsolom, az fűj addig, amíg ki nem kapcsolom, de a Szent Szellem onnan, úgy és olyan mértékben, ahogyan azt Ő akarja. De ha én meghatározom neki, hogy már csak így szemből fűjhatsz, sehogy máshogyan, mert így szoktuk. Így szoktuk imádni az Urat, így szoktam dicsérni az Urat fölemelt kézzel, így szoktam ülni, ezt így szoktam, azt úgy szoktam, akkor Ő nem fogja felülmúlni a te szokásodat, ha te azt nem engeded meg neki. Vannak jó szokások, de ugyanakkor nyitottnak kell lenni arra, hogy ha valamit Isten akar, vagy mutat, akkor legyünk annyira rugalmasak, hogy a szokásainktól egy kicsit eltávolodunk és megengedjük neki azt, hogy másképpen csinálja, másképpen tegye.

Amikor Jézus prédikált a zsidóknak, vagy a zsinagógában prédikált, a tömegnek prédikált, akkor más módon prédikált, mint ahogy ahhoz hozzá voltak szokva az emberek. Ő úgy prédikált, hogy az embereknek kinyílt a szeme arra, hogy hoppá, Ő másképpen beszél, mert úgy beszél, mint akinek hatalma van, nem úgy, mint az írástudók! Mi lett volna, ha ugyanazt a stílust veszi fel, ugyanazt a szófordulatot használja mindig mindenben? Nem lett volna erőteljes. A Szent Szellemet követni azért csodálatos és azért egyben kihívás is egy kicsit bizonyos értelemben, mert nem tudhatod, hogy mi jön szembe veled. Kicsit olyan ez, mint amikor egy horgász elmegy egy akkora tóra, mint ez az épület és ott horgászik állandóan és tudja, hogy milyen halak vannak benne és tudja, hogy két kilós halnál nincsen benne nagyobb, csak azt tud fogni. De ugyanez a horgász elmegy egy nagy természetes vadvízre, a Dunára, Balatonra, ott nem tudhatja, mi jön szembe vele. Vannak akkora halak, hogy nagyobb, mint te. Rossz a példa, tudom, hogy sántít, de a Szent Szellemmel kapcsolatban is így van ez, hogy mi vagyunk azok, akik korlátozzuk Őt. Mi így szoktunk, ehhez vagyunk hozzá szokva, vagy ennyi emberre várunk, ennyi emberre számítunk, miközben a legjobb marketinges és a legjobb PR szakember a Szent Szellem.

Beszélgettem egy kedves testvérral, hogy Jézusnak nem volt Facebookja, nem voltak újsághirdetése, nem volt a tévében fizetett reklám ideje és mégis úgy terjedt a híre az ókorban, kétezer évvel ezelőtt, mint a futótűz. Ugyanezzel a szellemi erővel terjedt a kereszténység Péteren, Pálon, a tanítványokon keresztül. Pár évtized alatt az akkori egész világot megrázta. Ne korlátozzuk Istent arra, hogy nekünk milyen lehetőségeink vannak, mennyi pénz van a zsebünkben, vagy milyen végzettségünk van, mennyi ismeretünk, mennyi tudásunk van. Hozzászoktatjuk magunkat ahhoz, hogy én csak eddig tudok elmenni, hogy én csak a falig tudok elmenni. Igen, ám, csak ott van az Igében, hogy Veled együtt a kőfalon is átugrok. Nincs akadály és nincs határ. Szoktasd hozzá az elmédet ahhoz, hogy van több Krisztusban, mint amit idáig láttál. Idáig nem sok mindent láttunk, hidd el nekem. Annak ellenére, hogy sokan több tíz éve keresztények vagyunk. Sokkal bőségesebb, sokkal mélyebb a Krisztusban való élet. Sokkal gazdagabb a fizikai szinten, a lelki szinten, mindenféle szinten, mint amit idáig megtapasztaltunk. Van olyan túláradás és olyan bőség Nála, amihez még nem szoktál hozzá, de kezd el az elmédet hozzászoktatni, hogy Krisztusban és Őáltala ez lehetséges. Tehát a szokásrendnek a gondolkodásmódban kell első ponton kialakulnia és megfogannia.

Olykor a szokások olyan mélyen vannak bennünk rögzülve, hogy képtelenek vagyunk beismerni, hogy az úgy van. Sokszor a szokások olyan mélyen vannak bennünk, hogy nem is vesszük őket észre és kell időnként egy külső figyelemfelkeltés, kell időnként egy külső figyelmeztetés, hogy te,

figyelj, ezt biztos, hogy jól csinálod? Kell ehhez egy érzékeny szív, úgy gondolom, kell ehhez egy érzékenység, kell egy alázat, hogy az ember ezt megláthassa.

Ha az lenne a kérdésem, amit nem teszek fel úgy, hogy most neked válaszolnod kelljen rá, de ha az lenne a kérdésem, hogy te milyen szokásodtól szeretnél szabadulni, akkor lehet, hogy lenne erre már most válaszod. Ha nincs, akkor gondolkozz ezen, hátha van valami, de ha több dolog is van, akkor vajon hogyan kell tőle megszabadulni, vajon hogyan kell a szokásokat letenni, vagy elhagyni? Én úgy hiszem, hogy fokozatosan, egyesével. Nem feltétlenül működik az, hogy az ember életének minden területe egyik napról a másikra megváltozik, de kell egy döntést hozni, amit az ember a szeme előtt tart és ehhez a döntéshez ragaszkodik.

Én úgy hiszem, hogy a jó szokásoknak van hatalmuk arra, hogy legyőzzék a rossz szokásokat. A probléma ott van, ha úgy nézünk a rossz szokásokra, mintha azoknak lenne hatalma felettünk. Nem is fogalmazzuk meg időnként ezt, de úgy nézünk dolgokra, amelyek vannak az életünkben, hogy állandóan fáj szokás szerint a fejem, mikor jön egy front. Állandóan fáj a derekam, ha ezt és ezt teszem. Hozzá vagyunk szokva ahhoz, hogy nekem ezzel együtt kell élnem. Hozzászoktattuk magunkat, az elménket, a lelkünket, hogy ez uralkodik felettünk. Pedig, ahogy énekeltük a dicsőítő dalokban az alkalom elején, a Jézus nevében való hatalom minden felett áll. Az Ő neve minden név fölött van. Az Ő neve minden név fölött áll. Az Ő nevében egy olyan erő és hatalom van, amelyről a többségünknek nincsen olyan kijelentése, hogy azt mondhatnánk, hogy folyamatában abban élünk, amit ez a név hordoz.

De szokás szerint hozzá lehet szokni ahhoz, hogy én egy győztes ember vagyok, hogy én jó döntéseket hozok, mert ez az én szokásom. Nem magam miatt, nem az én érdemem ez, hanem az Ő érdeme ez. Azért, mert én Őbenne vagyok. Én Krisztusban vagyok és Őáltala vagyok, aki vagyok, nem magamtól. Magamtól az én érdemem és erőm nagyon korlátozott, maga az erőforrás és az eredmény is. Ne gondoljuk, ne higgyük azt, hogy korlátlan hatalma van a szokásoknak felettünk, de van hatalma felettünk akkor, ha mi adunk neki hatalmat.

Hadd mondjam ezt így, a sátánnak is van hatalma felettünk egy esetben, ha odaadjuk neki a hatalmat. Ha nem adjuk oda neki a hatalmat, akkor nincs hatalma felettünk, mert a hatalom Jézusban van, Jézus nevében van, mi Jézus Krisztusban vagyunk és nem uralkodhat felettünk. Sem a szokásainkon keresztül, sem a betegségeken, sem a mentális, lelki dolgokon keresztül. Semmilyen módon nem uralkodhat felettünk. Annyi uralmat tud venni a sátán az életed, a családot, a szolgálatod felett, amennyit te megengedsz neki. Semmivel sem többet. Ahhoz, hogy az ember ne engedjen meg dolgokat a sátánnak, ahhoz kell bizony egy józanság és észnél kell lenni.

Még egy kicsit beszéljünk erről a legfontosabb szokásról, ami lehetővé teszi az embernek azt, hogy uralkodjon az életben. Az önfegyelem és hogy az ember fegyelmezett életet él, az nem ellenség, hanem barát. Az önfegyelem a test ellensége. Az önfegyelem egy eszköz, ami segít azzá válni, amivé válnunk kell. Önfegyelem nélkül egyikünk sem válik azzá az emberré, akivé Isten akarja, hogy váljunk. Fegyelmezett gondolkodásmód, fegyelmezett életvitel, fegyelmezett, akár napirend és napi rutin, fegyelmezett szokások nélkül nem tudjuk befutni a pályánkat. Egy olyan ember, aki szabadjára engedi az érzéseit, az érzelmeit és a testét és mindig mindent úgy csinál, ahogy azt ő akarja, biztosan nem fogja azt tenni, amit Isten akar, mert a test és a szellem mindig egymás ellen van.

Ugyanakkor ez a fegyelem nem törvény. A fegyelmezettségnek nem úgy kell a szemünk előtt lennie, hogy hoztam egy törvényt és nekem ezt kell csinálnom, vagy azt mondta a pásztor, vagy azt mondja a Biblia, hogy ezt így kell csinálni, ezért így csinálom, mert, ha ez alapján vagyunk fegyelmezettek, akkor hidd el nekem, hogy ott lesz a büntetés meg a kárhoztatás és az, hogy én nem vagyok jó és elbuktam újra és újra. Mert a fegyelem nem törvény, hanem azt jelenti, hogy igent mondok Istennek és nemet mondok a testnek. A fegyelmezettség azt jelenti, hogy azt csinálom, amit Isten mond és nemet mondok az énnak, az egónak, hogy azt tegyek, amit én akarok. Alávetem magam az Ő akaratának. Alávetem magam a közösség akaratának. Alávetem magam az előljáróm akaratának, hogy ne az legyen meg, amit én akarok a szolgálattal kapcsolatban. Mondhatjuk ezt, hogy ne úgy legyen, ahogy én akarom, hanem úgy legyen, ahogy Ő akarja.

Ha fegyelmezett vagy, akkor biztos lehetsz abban, hogy eljön az idő, hogy pénzügyileg helyreáll az életed. Ha nem vagy fegyelmezett a pénzügyekben, fegyelmezetlen vagy a pénzügyekben, akkor eljön az idő, vagy a mostani idő folytatódik, hogy problémáid vannak anyagilag. Ezt ki lehet vetíteni a kapcsolataidra, ki lehet vetíteni a házasságodra, ki lehet vetíteni a gyermekeiddel való kapcsolatra. Ha fegyelmezett vagy, akkor tudod tartani a szád. Ha fegyelmezetlen vagy, hirtelen haragú, hirtelen szájú, akkor szókimondóvá válsz és olyan leszel, mint én és nem akarsz olyan lenni, mint én, ugye? Én is tanulom ezt. Ha tudnád, milyen voltam húsz, huszonöt, harminc évvel ezelőtt. Sokat fejlődtem. Ha fegyelmezett az ember, akkor tudja tartani a száját.

A Példabeszédek tele van ezzel, hogy a bölcs ember megtartóztatja a nyelvét. Ne szólj szám, nem fáj fejem – ez egy népi mondás, de nagy igazság. De látom, senki nem tudja, hogy miről beszélek, mert ti még soha nem követtetek el ilyen hibát, hogy előbb járt a szád, mint a gondolataiddal átgondoltad volna, hogy mit mondasz, vagy hogyan mondod. Függetlenül attól, hogy milyen igazságtartalma van a szavaidnak, nem mindegy, hogyan tálalod, hogyan mondod. Ne vegyük át Jézus szerepét, amikor azt gondoljuk, hogy nekünk úgy kell beszélnünk mindenkivel, mint ahogy Ő beszélt a farizeusokkal. Amit szabad Jupiternek, tudod, nem feltétlenül szabad nekünk is, illetve vizsgáljuk meg, hogy Ő miért tehetette azt úgy meg, hogy meglássuk azt, hogy mi mikor tehetünk ilyet, ha tehetünk egyáltalán.

Ha fegyelmezett vagy és megtanulod a fegyelmezettséget, akkor nőni fog az önértékelésed és az önbecsülésed. Sokan erre vágnak, ezt szeretnék. A helyzet az, hogy nagyon sok ember vágyik az önértékelés növekedésére úgy, hogy azt kívülről kapja meg. Az a baj sokszor az ember lelkével, hogy olyan, mint a tésztaszűrő, tele van lyukkal. Vagy mint egy zsák, ami tele van egérrágta lyukakkal. Töltöd bele, töltöd bele, töltöd a bátorítást, a megbecsülést, a felemelést, töltöd, de soha nem fog megtelni, mert minden kifolyik. Ilyen ember sok van Krisztus Testében, akinek a lelke ilyen lyukacsos, hogy nincs az a bátorítás, nincs az a jó szó, nincs az a kedvesség, nincs az a felemelés, ami elég lenne. Mert olyan, mint amikor egy színész ott áll a színpadon és az előadás végén a vastaps jár neki és nagyon boldog és úgy érzi, hogy ő a sztár, meg a király és értékesnek gondolja magát, aztán megy le a színpadról és már a lépcső alján egy senkinek érzi magát, mert ott már nincs az a vastaps.

Sokszor így vagyunk, hogy emberektől várjuk, de ezt Isten is meg tudja adni és meg akarja adni, csak ahhoz nem kellene lyukasnak lennie a lelkünknek, értsétek jól. Jézus azt a példát hozta, hogy az ő tömlőbe nem töltünk új bort. Új bort új tömlőbe töltünk. Mondjuk nem erre mondta, de a példa egy kicsit itt is megállja a helyét. Ha a lelked rendben van, akkor meg tudsz elégedni, és be tudsz teljesedni az Istentől jövő igei bátorítással. Hab a tortán, amikor egy embertársad, egy testvéred, amire igazán szükségünk van mindannyiunknak, megdicsér, elismer, de nem ettől fog az értékrended a saját szemedben nőni, hogy a másik mit mond rólad, mert ha ettől függ a békességed, meg az, hogy toppon érzed magad, mit fogsz tenni akkor, amikor kritika fog érni? Márpedig fog kritika érni, főleg, ha Jézusban istenfélő életet akarsz élni.

Ha fegyelmezett vagy, akkor nőni fog az önbecsülésed és az önértékelésed, mert tudod azt, hogy ki vagy és tudod azt, hogy te Krisztusban mit értél el Őáltala. Akkor nem fogod azt mondani, hogy hát persze, könnyű annak a másiknak, mert az apja a feneké alá tette azt az autót! Milyen könnyű annak a valakinek, mert ő a vállalkozását a szüleitől vette át és neki így könnyű az élet. Én nem kaptam semmit. Lehetne ezeket a köröket futni sokféle példával, de a te apukád a mennyei Atya. Minden földi apukánál jobb, mire van még szükséged? Ha Ő tölti be a szükségeid, az egy olyan értékkel tölti meg az életedet, amiben azt tudod mondani, hogy igen, én megfegyelmeztem a gondolataimat és csak ehhez szabom magam és ezért nincs bennem önsajnálat, nincs bennem keserűség, nincs bennem semmi olyan dolog, ami miatt a lelkem állandó érzelmi hullámvölgyben van.

A fegyelmezetlen embereknek van állandó lelki kicsapongása, ők vannak állandó hullámvölgyekben. A fegyelmezetlen emberek, akik nem hajlandóak megfegyelmezni a gondolataikat és az érzelmeiket, vagy esetleg nem tudják, hogy hogyan fegyelmezzék meg. Egyszer fent, egyszer lent, egyszer fent, egyszer lent. Ahogy a világ gazdasága áll, ahogy a világ békessége van, úgy ingadoznak ők is. Ami a csodálatos a Szent Szellemben, hogy Ő nem kívülről adja a békességet, hanem belülről.

Jézus azt mondta, hogy békességet hagyok nektek, az én békességemet hagyom nektek, nem úgy, ahogy a világ adja, ne nyugtalankodjék a ti szívetek, se ne féljen. János 14,27, mindenki fejből tudja és mindenki tudja azt, hogy a világ is tud adni békességet. Ne gondold azt, hogy nem tud adni békességet a világ.

Vajon békességet ad neked az, amikor a szerető férjed, vagy feleséged átölel és biztosít téged arról, hogy mennyire szeret? Eltölt ez egy békességgel? Remélem, hogy igen és nem mondd azt, hogy menj innen, nincs erre szükségem, ez világi békesség, fúj! Amikor a gyermeked teszi ezt, az legalább ennyire értékes. Amikor megkapod a havi fizetésedet, az eltölti békességgel a kis lelkedet és a pénztárcádat. Ne mondd nekem, hogy a pénz nem ad neked békességet a világ szerint! Nem igaz! Ha úgy gondolsz, hogy a pénz nem ad bizonyos fajta békességet, akkor a következő fél évben a fizetésedet add oda mindig a szomszédodnak! Nem azt mondom, hogy nekem utald át. Nem, add oda a szomszédnak, nehogy azt gondold, hogy vissza akarok élni ezzel a dologgal. Vagy mennyire lennél békességben, ha a nyugdíjfolyósító nem folyósítaná a nyugdíjadat néhány hónapon keresztül?

Tehát ad egy bizonyos fajta békességet a világ és ez nem rossz, de Jézus azt mondta, hogy én nem így adom a békességet. Nem rossz dolog, nem elvetendő az, hogy kimész az erdőbe és csiripelnek a madarak és lágy szellő fúj és jól érzed magad a természetben és átszalad előtted egy kis őzike és eltölti a lelkedet az, hogy milyen gyönyörű a teremtett világ. Ez is ad egy békességet, ne mondd azt, hogy nem ad, mert ad. De azt mondta Jézus, hogy én nem így adom a békességet. Azt mondta Jézus, hogy én az én saját békességemet adom neked. A sajátomat, az enyémet.

Jézusnak békessége volt? Mindig is az volt, és mindig is az lesz. Ő a saját Szellemét adta belénk. Ez a békesség képessé tesz minket arra, hogy amikor a külső békesség elveszti az erejét, vagy megváltozik, mert éppen olyan a gazdasági helyzet, vagy éppen a férjed, feleséged megharagszik rád és jól elsózza szándékosan a levest neked. Amikor a gyermeked tinédzser és elkezd lázadni és a háta közepére nem kíván téged. Amikor a kollégáid a munkahelyeden ellened szervezkednek és beárulnak a főnöknél igazságtalanul és minden ellened szól, akkor ez a külső békesség meginog, megremeg és jaj, mi van most, mi történik körülöttem? Bármilyen, minden megváltozhat, ami kívül van. Tud jó lenni és jó is, de megváltozhat, de ez a belső békesség soha nem változik meg. A Szent Szellem soha nem fog megváltozni. Ez a békesség belülről fakad és ha belül békességed van, akkor mindegy, hogy mi van kívül.

A Szent Szellem vezetése volt a másik témánk a táborban, amikor arról beszéltünk, hogy ez a békesség az, amiben élnünk kell. Ez a természetes nyugvóhelye, lakóhelye a Szent Szellemnek. Amikor az ember ebben él, akkor könnyű a Szent Szellemet követni, mert minden, ami ezen kívül esik, az nem az Ő vezetése. Amikor ez itt bent helyes és rendben van, akkor mindegy, hogy mennyi pénz van a pénztárcádban, sok, vagy kevés, nem az alapján hozod meg a döntést. Mindegy, hogy hogyan viselkedik veled a házastársad, nem az alapján hozod meg a döntést. Mindegy, hogy mik a látható körülmények körülöttem, nem az alapján hozod meg a döntést, hanem az alapján, hogy ez a békesség mire vezet téged. Az alapján hozod meg a döntést, ahogy Ő a békességén keresztül vezet téged.

Egyszer talán lesz szó az ettől eltérő vezetésekről is, de túlnyomó részben, nagyon nagy százalékban ez az a békesség, amelyen keresztül Isten szól hozzád, amelyen keresztül vezet téged, ez az, amit az embernek meg kell tanulnia és ez belül van, bent. Nem inog, nem változik meg, nincs tele kérdőjellel, nem teszi másoktól függővé azt, hogy mennyire vagyok szeretve. Ez az a békesség, ami minden újjászületett hívőnek megvan. Bizony, ha újjászületél, akkor megvan. Ott van benned. Ha nem születél újjá, akkor nem tudod, hogy miről beszélek. Van egy-két hívő testvérem is, aki egyszerűen oly mértékben éli a világ szerint az életét, hogy nem veszi észre, hogy ott mélyen belül van valami természetfölötti a számára.

*A függőleges vonallal jelzett igeversek más fordításból származnak.
A felhasznált bibliai versek a King James kiadás számozását követik.